

SLOVENSKI GLASNIK.

Izhaja 1. in 15.
dne v mesecu.

Lepoznansko-podučen list.

Velja za celo
leto 3 gold.

Vreduje in na svitlo daje: Anton Janežič.

Št. 23.

V Celovcu 1. novembra 1861.

VII. zv.

Resnica in laž.

(A. Okiški.) Umek.

Prikazni dve, in stariša je ena,
Redi v oserčji svojem časje celo.
Pogosto lice bo ti prebledelo,
Če gledaš, kak dirvja poznej rojena.

Po njenem plesu zemlja je vkajena,
Za njenim vriskom bode vse letelo;
Premagano je perve skor kerdelo,
In ona sama tesno ograjena. —

Tako se laž, peklenska laž bojuje,
Ter mami svét, verige terde kuje,
Bi mislil kdo, da večno bo kraljica.

Al: „Meč Gospodov, Gedeonov!“ pravi
In zmagovalo v bran se vedno stavi
Z nebeško slavo venčana resnica!

Kralj Dečanski.

(Poleg Subotičeve junaške pesmi „Kralj Dečanski.“)
(Dalje.)

Dušan ni bil dolgo v ječi, ko pride straža k njemu in mu prinese ključe od ječe govoré: „Svetla krona, dobro vidimo, da je tebe sem poslala huda namera in meržnja kraljčina, ali mi bi neradi dočakali, da se še enkrat dogodi, kar bi se ne bilo imelo nikoli dogoditi. Vsak Serb iz serca tebi vse dobro želi in vsak bi rad za te poginil. Odpusti, kar smo zadolžili, da smo te sem privedli. Tu imas ključe od ječe, pa beži, kamor se ti zdi, reši sebe gerde osode in Srbijo sramote“. To izrekši pusti ključe in nemareč za to, kar bi ga iz zanemarjenja svoje dolžnosti lehko doletelo, izide iz ječe.

Dušan ostane sam, skalí se mu duša. Poderla se mu je terdna vera, da ga oče ne zapustí za nobeno ceno na tem svetu, poterlo se mu je krepko upanje v sebe, da popred življjenje zgubi kakor pa upanje v očeta. Na serce se mu vleže kamen, vročina mu glavo razgreva. Solnce zajde, zvezde zasijajo na vedrem nebu; vse se je izročilo miru in tihoti. Tudi Dušana sprejme mir pod svoje peroti. Zaspi in pridejo mu zlate sanje. Neka jasnost mu oblige dušo in kakor kaka čistejsa stvar mu stopi pred oči Angelija. Blaga ljubezljivost, čista nedolžnost, pečat mira na angeljskem obrazu, brezkončna ljubezen v očeh, vse to ga navdá z neizmerno slastjo, vzdigne ga s te blatne zemlje, prenesti ga pod čisteje solnce. Pred njim stoji

ta rajska podoba in se mu sladko nasmehljava. Z vso željo goreče ljubezni stegne k njemu bele roke. On poskoči, da jo objame, ali odleti mu krasna prikazen. Ozira se, kakor bi je iskal, ali ječa mu vse razjasni. Zdihne iz vsega serca, da bi se rešil kamena, ki se mu je na serce vlegel. Zdaj se mu pervikrat misel vsili, da bi mogel Angelijo zgubiti in mu porine v serce britek meč. Toliko da ne omedlí in omedel bi bil, ako bi mu ne bila na pomoč pritekla tista lepa prekanljivka, ki se nam stokrat zlaže, pa jej stokrat spet verjamemo, ako bi ne bila prišla nada in mu s priljubnim glasom pošeptala: vse bode dobro, in mu tako dolgo prikaza vala milejše podobe srečnih prihodnih dni, da utrujenemu trepavnice oči ne zatisnejo.

Sin je zaspal, ali oče ni mogel. Napadle so ga težke skerbí in nepovoljne misli. Od dveh strani ga ogenj speka, greh zijá od spredaj, grob zijá od zadej. Ne vé, na ktero stran bi se ganil. Misli in premišlja, pa sklene tega se deržati, kar bode za pravo našel, in ne gledati ne na sebe ne na druge.

Poglejmo nekoliko h kraljici. Kakor je bila sama, sklikne veselega serca: hvala Bogu, dobro se je počelo, naprej mora, kar nazaj ne more. Ogenj je zanečen, jaz mu budem reje dodajala, osoda bode pa veter napravljala, ki bode podpivali. Zdaj gre k sinu, detetu Simeonu, poljubi ga v lice in na čelo, pa beseduje: sladko čelo za krono rojeno! krono bode tebi zadobila mati na vsak način. Če je bode treba izlagati, mati bode premetena lesica; če je bo treba ugrabiti, mati bode ljuta volkulja. Za svojega sina pojde v ogenj in vodo in v sam pekel, ako bode treba. Potem ga prekriža, gre v posteljo in kmal zaspí.

Stepan pa ne stisne celo noč oči. Težko pričakuje belega dné. Ali kakor zadaní, zasliši šum in hrum. Ustane in hiti k sinu v ječo. Pred ječo se je narod zbral. Ves Prizren je bil na nogah, nikdo ni hotel doma ostati. Sošlo se je mlado in staro, vši imajo čela nameriane, vsem šviga grožnja iz očí. Nikdo ne vé, kaj in kako: kje je pravica, kje je krivica. Vsi se bojé, da bi se kaj ne zgodilo, česar ne bi radi dočakali. Vsak hiti in bliže k ječi sili. Eden praša straže na vratih, vši poslušajo, ali ne morejo nič zvedeti, ker stražarji so kakor onemeli, le eden glasú od sebe ne daje. Hrum in šum narašča in tu in tam se pomalja že kako kopje in meč. Zdaj pride Stepan; pred njim stopa vse na stran, vseh oči so v njega obernjene, vši prašajo, kaj bode zdaj. Ko pride do ječe, zapove mu vrata odpreti. Straža mu ponizno reče, da ječa ni zaklenjena. Na to hitro popraša: „A kje je Dušan?“ „V ječi“, odgovori straža. Stepan glavo skloni in skozi

narod se razlegnejo besede: „vraata od ječe so odverte in kralj ni hotel pobegniti“. Eden zavpije in vsi drugi vpijejo za njim: Bog živi našega mladega kralja, da je bilo kakor bi germelo in se potresa ves Prizren. Stepan gre v ječo, Dušan ustane in se mu prikloni ter čaka, kaj oče poreče.

„Moj Dušan“ — ogovori Stepan sina — „zakaj se včeraj nisi mogel zderžati, pa bi se ne bilo to dogodilo?“

„Ti si slišal, mili oče, kaj je bilo in kako je bilo. Kar mi ni nikoli na misel prišlo, tega so me pričo tebe dolžili in mi celo s pričami pretili. Vidim, da mi gre prav za glavo, vidim da me hočejo z lažmi pred sodbo premagati, vidim, da so že tudi priče dobili. Pa kaj drugega sem mogel storiti, kakor meč izdreti nad černega ubojnika? Res da, potegnil sem meč, ker je bila roka hitrejša od pameti, ali ga nisem s krvijo omadežil, ker je ženska pred menom stala. Vidiš, oče, to je, zavolj česar sem meč izderl, zdaj pa sodi, kakor se ti prav zdi.“

„Vem, Dušan, kako je bilo, pa ti zato dela v greh ne štejem, ali zakaj nisi pomisliš, da tvoj oče vše tvoje misli in ne bo verjel lažem? Večkrat sem ti pravil, da ga ni, ki bi tebe meni omerzil, ali mi vero podelr, da se bode pred nebo zrušilo, kakor se Dušan uzdignil nad očeta? Jeli ti ni znana pravičnost očetova, ker se bojiš lažnih opravljevcov? Stepan ni nikoli ne najzadnjega podložnika brez natančne preiskave obsodil, pa kako bi obsodil sina brez izpraševanja in odgovora! Jeli si se zbal, da ti oče ne bode znal ločiti laži od resnice? Vedi se tudi dalje takoj kakor do zdaj, kendar kaj želiš, povej očetu, pa naj dovede kdo sto in sto prič, ako hoče, tvoj oče mu ne bode verjel, tvojega očeta ne bode preveril. Težko mi je in duša me boli, da sem te sem poslal, ali sem se bal, da bi te mladost v kaj hudega ne zapeljala, da bi ne šel serdit od tod med drugove, da bi te v greh ne zapeljali in bi ti meščevanje duše ne pomračilo. Ali zdaj, ko ti mlada kri ne kipí, vem da boš poslušal očeta in sprejel njegov svet in nauk. Pojdi sin, kamor ti je ljubo, delaj, kar te je volja, samo varuj greha duše in ne delaj, kar ni Bogu ušeč. Samo tega te prosim, daj mi desno roko, da se nad kraljico ne bode maščeval. Res, razžalila te je, ali storila ti še nič ni. Prišli bodo k tebi vsakoverstni ljudje in vsak bode drugo govoril; kdor te nad očeta šunta, ne verjemi mu; naj ti kdo govoriti karkoli hoče, ti poznaš očeta, oče se ne menjaj.“ To izgovorivši objame Dušana, ki mu takole odgovori: „Tvoja milost in tvoja dobrota, mili oče, niso poznale nikoli mejá, ali te prosim, ne poslušaj kovarnikov, da se nam sovražniki ne bodo smeiali in da se tvoje sveto življenje ne oskruni in moja prihodnost ne ostrupi“. Na to vzdigne ključe od ječe, da jih očetu, poljubi ga in oče ga prime pod pazduho in tako odideta iz ječe. Kakor je narod zاغleda, da se kakor prijatelja vodita, pri tej priči se vsem čelo razvedri in radost jim zablisne v očeh in sto in sto gerl zavpije: „Bog živi oba naša kralja, Bog živi očeta in sina!“

Narod se razide, Dušan se posloví od očeta in še ta dan odjezdi iz Prizrena v Skader. Že je bil glas počil, da so Dušana vječili, in komaj so to Zečani začuli, zbrala se je četa naj boljših junakov pod vodenjem Dejanom in se vzdignila proti Prizrenu, da reši

mladega kralja nevarnosti, toda na poti so se srečali, pa so se veseli vkljup nazaj vernili.

Od kar je Dušan odšel, Stepan ni imel več mira. Znemirovali so ga nekaj glasovi, da se ljudstvo po več kraju vzdiga, najbolje ga je pa kraljica znepokovala. Jezna je bila, da je Dušana iz ječe pustil in ga v Skader poslal, pa se je zato s početka v svoje sobe zaperla in se več dni viditi ni dala. Na zadnje pa le pride do njega in mu počne govoriti: „Ti sam si vidil, kako je Dušan meč na me potegnil v svojem dvoru, pred tvojimi očmi. Postava, ki jo gre poslušati, veleva: kdor v kraljevem dvoru meč izdere, z mečem naj glavo zgubi. Ti Dušanu nisi rekel žal besede, puštil si ga na Bojano. To boš vsaj spoznal, da sem dolžna sama sebe varovati, ker me noče tisti, ki je pred božjim oltarjem obljudil me varovati in braniti. Tega Bog ne daj, da bi jaz med sinom in očetom krvavate zdražbe delala. Ti si siu odpustil, da je meč potegnil nad Serbsko kraljico, jaz nočem za teboj ostati in mu tudi odpuščam; naj se mu ne jemlje v greh ne na tem in ne na unem svetu. Ali sama pamet mi pravi, da mi je treba zarana gledati, da v drugo tacega ne doživim. Zdaj mi je sreča blaga bila, meč ni zadel, kamor je meril; Bog nam je obvaroval hišo greha. Toda sreči ni upati, ona je slepa in opotočna. Ti Dušana nad vse ljubiš, milejši ti je od lastnega življenja. Prav imaš, vsaj si ga rodil in v njem boš posmerti živel. Dušan je junak, pa oslaví imé roditeljevo. Ni ga na tem svetu, ki bi tebe kdaj pregovoril, da bi mogel Dušan kaj storiti, kar ti misliš, da ni prav in da on storiti ne more. Dobro je, treba je, da ima oče v sina zaupanje, pa zato nočem nič govoriti. Ali nikar se ne serdi, da te nečesa prosim, kar Dušanu ne bode na kvar, meni pa željo spolni. Odkar si Dušana v Zeto pustil, nima za me v tej zemlji več ostanka, Jaz sem njega za serce vjedla, on je meni po glavi segel. Mirna biti ne morem, Dušan je hud nasprotnik. Ti si slišal, kakošni glasovi dohajajo, da se je četa orožila, da se Arbanasi puntajo. Dušan ima silne prijatelje po vsej Serbski deržavi. Mi moremo mirno spati, pa se v ječi zbuditi, ter se bode za te še kakor tako izšlo, ali zame bode huda, in Simeona le spomniti nočem. Zato ne poslušaj in pusti me k moji rodovini v Bukreš“ (Bukarest).

„Ljuba, ne bodi dete — odgovarja Stepan —. Res, Dušan je meč na te potegnil, ali pomisli, kaj si govorila. Vsaka tvoja beseda je bila meč, ki je meril v sredo serca. Dušan ima plemenito srce, ali mu mlada kri v žilah teče. Jeli mu moreš zameriti, da je roka po meču segla, ker si mu ti segla po naj večem blagu, po dobrem imenu, po poštenju? In Dušan še tudi tedaj ni mogel grešiti, ko mu je kri pamet pomračila! kdo je tebe meča obvaroval? Samo njegov plemeniti duh. Kri je izderla meč iz nožnic, veliki duh mu je roko ustavil. Kar je bilo, naj se pozabi. Ti se ničesa ne boj od Dušana, ti njega še ne poznaš. Ako bi se bil hotel nad očeta vzdigniti, ne bili bi ga vidili v Prizrenu, ne bil bi popraševal ne mene, ne tebe, ali sme iti v Skader, tudi bi ne bil mene s ključi v rokah v ječi čakal. Ti ga napadaš, braniti se mora; daj mu mir, pa boš mir imela“.

„Ker tako misliš o svojem Dušanu — odgovori kraljica — bil bi bolje storil, da ga nisi iz Zete klical in v ječo del. Tako si mene njemu omerzil, leva na

maščevanje spodbodel in pustil v oroženo Zeto. Zdaj ali umri ali se ž njim razdvoji. Vidil si zvestobo svojih ljudi, koliko se smeš na nje zanašati. Ti si jim naložil, naj ga dobro stražijo, ali sami so mu dali ključe in so ostali, da poginejo zauj. Vidil si tudi svoje Prizrence, jeli so te pozdravili le z enim glasom, ko si, njihov kralj, skoz njih sredo šel? Jeli se ni ves Prizren potresal od klicanja za Dušana? Da ti krona še na glavi stoji, to moraš zahvaliti samo njegovi dobri volji, če bi bil le hotel, snel bi ti jo bil z glave. Jeli ne slišiš od vseh strani glasov, da se za Dušana vojska zbira? Tega vsega sem jaz kriva, vse se bode vleglo, ako mene iz dežele pustis".

Stepan kraljici tega se već da ni dovolil, ali tudi kraljici ni bila prava resnica; hotela je le kralja na to pripraviti, da hi svoje ljudi zbral in nad sinu vojsko uzdignil. Napravila ga je tudi, da je obljubil vojsko zbirati in sinu v Zeto poročiti, naj razpusti orožene čete. Za poročnika mu je priporočila svojega zveznika kneza Baldovina, češ, on se bode že znal tako vesti, da se kraljeva zapoved ne bode spolnila in bode došlo do vojske med očetom in sinom. Stepan tedaj pokliče pred se Baldovina ter mu govori: „Osedlaj konja in pojdi v Skader k mojemu sinu, pa mu nesi zapoved, da, ako ima oroženo družtro okoli sebe, ali se čete zbirajo na Bojani, jih odpusti vsakega na svoj dom. Če bi jih pa razpustiti ne hotel, povej jim ti v mojem imenu, naj se precej razidejo, kdor ne gre, je kralju neveren in zapade pravici in postavi. Tu imas z moje roke perstan, naj ti bode priča zapovedi. Toda ne mislim, da bode tako daleč prišlo, samo vedi se pametno in zmerno, opraviti bodeš imel z mladimi ljudmi, mladi pa imajo vrelo kri, zato ti pa ostro zaterjujem, bodi blag, zmeren in moder. Zdaj pojdi h kraljici, dala ti bode darove za Dušana".

Baldovin se prikloni in gre h kraljici. Kraljica se mu sladko nasmeja pa mu govori: „Pomisli, Baldovin, zdaj je vse v tvojih rokah; take prilike Bog dvakrat ne pošilja, zato si dobro pamet zberi, dozdaj ti sreča ni bila prijazna; kar sva počela, vše nama je spodletelo. Carigrad nama ni nič pomagal, z Bolgarskega nisva nič dobila, obrekovanje toliko, da se še ni nama samima na zlo izšlo. Če še zdaj nič ne opraviš, nisi mnogo vreden človek. Samo to najpred pomisli, jeli bode mogel Stepan premagati, ako se poskusi z Dušanom".

„Svetla kraljica — reče Baldovin — ne boj se, kraljeva vojska je v mojih rokah. Za Stepana ne budi v skerbeh, dokler imajo Serbi staro zvestobo, ves narod se bode uzdignil za njega. Daj mi samo darove, da jih Dušanu ponesem, mislim da bodo zadnji. Ne preidejo tri štiri nedelje in mladega kralja ne bode več v Serbiji, ali bode ležal v černi zemlji, ali pa bode zapustil Serbsko deželo za vselej". To reče in odpravi se na pot.

(Dalje.)

Mladomašnik v Dobrinju na Kerku.

(Popisal J. G. Krasanin.)

Kad začuje narod, što stanuje na otoku Krku, da je budi koji mu drago osmoškolac otišal v Beč, da se tam poduči v ljekarstvu, v pravdozananstvu i. t. d., odmah uzklikne zlovoljno, da ne reku žalostno: „Nij"

ti ga brate nad popa, ne^a i pomisli, da je takav mlađič na po poludil. Usuprot ako takav, dakako težački sin, dovršiv osmu skolu unidje v semeniste, o tada nastane drugčiji pogovor i razgovor: tu se blagoslivja majku, što ga porodila, oteca, što ga v školu odpeljal, strica, što za njega trošil, a največma mu se ljudi raduju, vesele i klanjaju, kada svršuje četvrti ljeto bogoslovja^{b)}.

Dva mjeseca prije, nego ćeš mašiti, moradeš sve goste, koje misliš na pir pozvati, opomenuti, da se na tu svečanost priprave. Koji su tako srećni, da mogu ponosito reći: i ja sam pozván; ti se svi odpute što skorije v obližnje gradove kao n. p. v Rieku, v Kres itd. pa onda kupuj, izbiraj, prebiraj, pogadjaj i troši, koliko ti mošnja dopušta. Tu ti ljudi nakupe svakovrstna platna i sukna te pohite kući; onda ženskadija, osobito djevojke šivačice, zapuste sve kućne i poljske poslove a predence platnenih konác oko vrata previse te šij tanahne stonanje (košulje), obšivaj i načinjav svakovrstnom svilom sniežne rubove. A što muškarci? Oni ne misle na drugo nego na puckaranje. Svakomu mladiću na srdu leži samokres i prah; tiem onaj, koji toga neima, ide prebijajuć se od Petra do Pavla moljakuć i proseć kakvo ognjeno oružje, bilo kakvo mu draga, samo da može onaj dan i on uz druge kresati i pokojim hitcem nad glavom zazviždjeti.

Evo nam već subota dojadrla; sunce se podobro k zapadu nagnulo. Prošetjimo se malo i prodjimo gradskimi ulicama, ne bili gdje što zanimiva opazili . . . Glè, kako djeca trg čiste i pometaju; malo poviše na ljevoj ruci stoji poredjeno po prilici desetak možarov, oko njih vrte se i paze dva muža, da nebi se tko v nje dirnul, uz njih šetje se čoviek gologlav i goloruk mašue dugom i nagorenom glavnjom. Časak ne proša, a to ti već sve v gustu dimu. Nasta sve jedna grmljavinu i tutnjava, kao kod nasrta koje dobro obložene tvrdjave. Uz gruvanje možarov tutuju i ozvanjaju na zvoniku zvonovi. A što se ono puk sakuplja oko mlađomašnikove kuće? Da zbilja eno ga i njega; on se uputil, uz pratnju svega kapitula, u crkvu, da bude na večernji predvodjom, zatu mu odmah g. plovan odstupil svoju stolicu, da osieti već v veče, kolika ga čast čeka u buduće jutro. Kada sunce za goru odbrodi a „zdrava Marija“ zazvoni, tada spet nastane pucnjava, kuća pirovljanska je već skoro zasvim puncata; tu su samo obližnji rođaci, popovi, svati i drugi častniji prihodnici; svi su poredani i sakupljeni do jednoga dugačka stola, da si veselije večeru proprate. Nu prije neg je večera na stol donesena, prodre ti nenadomice uhom njekakva oštra harmonija: došli su nam i glazbenici a što misliš koliko? Dva na broju. Svaki svojom tako zvanom sopelom, koji su do sada po svemu gradu soplji mantinjade (serenate) a osobito nasapali svatom pred kućom, da se nebi (reku oni) zatrla liepa stara navada.

Napukla je zora, nebo je vedro, obzorje se već rumeni i sunce, u svomu škrletnu čaru ogrnjeno, iza pusta i klisurasta Velebića poviri, svu narav oživotvori a osobito Dobrinice razveseli. Odbila je za njih naj-srećnija ura. Zabiljala već jednom i liepa nedeljica.

^{a)} Nije ta navada samo na otoku Krku, nego v obče na svoj jugoslovenskoj zemlji, a to dosta svedoči, kako ljubi naš narod pobožne cerkovnjake. Doista pohvale vriedan!

Kako ti je milo čuti sopce, gdje nasapaju najprvomu svatu pred vrati; pazi dobro već su na odlazku: eno jim za petami prvoga svata debelim odrtim skopcem (ovnom) za pleći i okrutom vina v ruci a njemu na pored supruga punom puncatom košarom biela pšeničnjaka. Tako propratiše sopci k pirovljanskoj kući jednoga za drugim, dok i dvanajstoga a to najzadnjega ne dovedoše.

Ura je, da se odpute v crkvu. Sa svake strane, sa svakoga kuta narod vrvi i na poznato mesto korake upravlja. Kuća je dubkom puncata, Mladomašnik v dugoj suknnji (talare) v koti (rochetto) i štolom oko vrata, klječi na pragu i moli roditelje na odproštenje, koji pred njim v kući stoeć i suze roneće diele mu svoj srdačni blagoslov. Plovan (župnik) sa svom svojom družinom, što dosle straga čekaše, prijazno ga pozdravi i na desnu svoju uzporedi. Zastavnik čeka najprije svojom zastavom*) i hoće da se odputi. Odmah za njim počeše sopci svoju mantinjadu a on krenu svojom slavnom zastavom stupajuće mužkim korakom. Možari počeše grmjeti, tako da se sve iz temelja treslo; zvonovi su zvona zyonili a tako ozvanjali, da nije moguće bilo razumjeti; što bi prijatelj svomu brajnu pripoviedal, dakle pozorno, da barem vidimo, kojim će redom proći: Zastavnik je najprije i to med sopci; za njim redomice svi popovi, zatim plovan a njemu na desnoj mladomašnik; za ovimi... o jej! zar se je tako hitro prekinul taj red? Za njimi neide nitko razmi njekoliko znatiželjne dječice. Da gdje su nam drugi pirovljani? Ne nagli brate, počkaj malo i pazi pomnivo na vse strane, da te ne prevare. Sopci i zastavnik se vratjavaju, možari se opet dime a zvonovi ozvanjaju; bit će što nova. V crkvi mladomašnik zapjeva "Slava va višnji Bogu" a pirovljani stopram se spravljuju v crkvu. Rečena glazba i zastava je pred njimi. Odmah za ovimi trimi stupaju svati i to na broju svih dvanaest; za svati idu roditelji, bratja i sav rod mladomašnikov; ovih sliede starci sjedoglavci a za ovimi veruga se dug red svakovrstne mladosti! Tu nije ni kraja ni konca; kad će se to sve iz kuće provući. Bravo tu nije šale, koji će danas tolik svjet nasitit; bora mi tu nije ništa manje od 250 duš. Ala ti brajne! tu krasote i miline; tako liepe narodne nošnje jošte za svoga života ne vidjeh! Da ne bude prekāsno, promotrimo što hitrije samo djevojke i njihovu oholu odeću. Srednjega su stasa, svakovrstna vlasa; oka bistra i živahna; čela vedra i poštena, lica jasna i rumena, to su ti djevojke vesele nu blage naravi a srđa radosna nu čista i krotka. Niz pleća visej jim krajci ruba, što je na glavi pripet a na okrajcima umjetno svakovrstnom svilom propleten i nariesen; na ušiju blijeće se veliki zlatni rečini (kolobarcii) s trojimi zvončići (tobelci); na sniežnom vratu crveni se dragoceni koral, na kojem straga zikri se liepo savita široka osuga (vrpca); niz prsa na svilenoj osužici poredane laskaju se zlatne medaljice i težki zlatni križići. Sve su goloruke, na sniežnoj košulji crvene se zeleno obšivene poramke sa skreltnim kasom i spridnjicama, na kojih svjetli se zlatunan pas, kojim su jim opasane djevičanske grudi; izpod pasa širi se u kolo pala do pod kolena mangana sukna skreltnimi

ukrojki i žutim podziralom (skut na suknnji). Izpod suknnje vire hitro noge skreltnimi holjevami (calze) obuvene, na maljušnih nožicah biele se snežni postolci, našiveni svakovrstnimi malimi rožicama, kojim na kratkoj spridnjici prelieva se svezić z kakove ohole osužice. To su ti kćerke težakinje i potomkinje ratarškoga plemena Dobrinskoga odivene v najlepjoj svojoj nošnji, koju obuku samo prigodom kakova pira ili na dan velika praznika.

(Konec prihodnjic.)

Besedník.

* G. Davorin Jenko, ki se je s svojimi "slovenskimi pesmami za čveterospev, samospev in glasovir" skazal izverstnega slovanskega skladatelja, pripravlja zbirko narodnih pesem slovenskih za glasovir za izdavo, da bodo tudi drugi narodi čuli miloto in krasoto slovenskih narodnih pesem. Naj kmalo zagleda ta zbirka beli dan in spričuje našo slavo in veljavo vsem narodom!

* Naš sloveči pesnik France Cegnar je ravno kar dogotovil prestavo druge Schillerjeve tragedije, namreč: "Vilhelma Tellia" in jo misli ob novem letu v natis poslati. Vilhelm Tell je Schillerjevo poslednje, bi rekeli, najbolje delo, ki ga je mladina vedno z največim navdušenjem prebirala in ga še vedno prebira; prepričani smo si, da najde ta tragedija tudi v slovenski oblici po vseh stranah obilo bravcov in spoštovavcev. Posebno je pa opominjamo našo mladino, ki je vneta za vse lepo in dobro, da si je tudi iz tujega verta na domače polje presajeno. Naj nas častiti pesnik kmalo razveseli s svojim novim delom!

* Na obletnico ustavnega življenja v Avstriji odperla se je "narodna slovenska čitavnica" v Ljubljani. Naj kmalo postane središče vsega narodnega življenja po Krajni in zvezda predhodnica lepih časov za vse Slovence!

* Dne 20. oktobra je jel v Karlovcu izhajati nov časopis, "Glas o noša" s tedensko prilogom "O běžkoristni poslovni list" in z mesečno dokladom "Slovo i slika". Ta novi list izhaja dvakrat v tednu in prinaša mnogovrstno podučno in lepoznanstveno blago. Vrednik in izdavatelj mu je iskreni rodoljub Abel Lukšič, ki je založil v Karlovcu prebogato opravljeno narodno tiskarnico, da bo na lastne stroške tiskal in izdajal dela jugoslovenskih pisateljev. Želimo mu za njegove velike žertve najbolji uspeh; naj ga podpira v njegovem trudu celi Jugoslovenija, da postane njegov zavod prava narodska naprava. Pervi lista, ki sta nam došla, nam jasno spričujeta, da g. izdavatelj ni samo iskreni rodoljub, ampak tudi izversten vrednik. Znotranja in zunanja oprava novega časnika se more po vsej pravici prekrasna imenovati; naj najde tudi med Slovenci obilno podpornikov. Cena mu je s prilogama za pol leta s poštino vred 4 gld. 50 kr.; celoletni naročniki pa dobé po verhu tudi "Karlovački ilustrirani koledar za godinu 1862", ki v kratkem pride na svitlo. — Ravno v tej tiskarnici se natiskujejo "Pjesne" kneza M. Pučića in pa prestava Alfierove drame "Savl" in pripovedna pesem "Krvava košulja" od g. J. Sundečića, bivšega vrednika Dalm. Glas.

*) Zastava je načinjena iz svilnih rubaca, osug i kojekakvih ružic.

Priložena je 13. pola Marije Stuartove z zavitkom vred.